

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Novih imenitnih poročil z bojišča do tega trenutka, ko to pišemo, nij. Velike napovedane bitke nij bilo še, ali pa še nij zvršena. Na Timoku pravijo, da je uže več dni strašna borba, a o izidu nemamo vesti; morda tudi, da se le posamezni oddelki bijejo, odločilna bitva se še le pripravlja. Zdi se, da je general Černjajev zdaj pri Zajčaru ob Timoku sam prevzel komando. Pravijo, da je tukaj na drugej, na turškej strani tudi turški glavni poveljnik Abdul-Kerim-paša sam vrhovno poveljiteljstvo prevzel, ter da so Turki in Srbi vse moči, kar so jih od drugod mogli vzeti brez škode, tu sem na Timok vrgli. Po tem tacem bode tu odločilna bitka, ako se uže ne bje. Tako je cel vojni plan izpremenjen. Celo nemški časniki hvalijo generala Černjajeva, da je z drzovito hitrostjo vrlo dobro vso operacijo pre naredil. Aleksinac in Deligrad se moreta sama braniti, to je preskrbel, a drugo silo, na severo-vzhod vrgel. Srbi smejo hvaležni biti, da Černjajeva imajo.

Denes je štiri tedne, kar traje srbsko-turška vojna. Akoravno so rekli turški listi in njih nemški, nemškutarski in angleški zavezniki, da bode Turčija, skoro 40krat močnejša po številah nego hrabra mala Srbija, v jednom tednu podrobila jo in v Belgradu stala, še zdaj nij nobenega turškega vojnika na srbskej zemlji! Srbi zaslužujejo vse naše občudovanje in naj izpade konec tako ali inako, Srbi so svoje lice pred Evropo uže osvetili, oni so činom dokazali, da so vredni biti voditelji Jugoslovanov, in to bodo, — če zdaj še

ne, pa gotovo v kratkem, v bodočnosti; slovanski Rusi jih ne bodo pustili na cedilu.

O črnogorskej vojski se še zdaj na tanko ne zna, kako so izgubili malo bitvo pri Bininu (ali Bisini) blizu Mostara. Da tukaj nij bila cela kneževa vojska v boji, kakor se je od kraja trdilo, to je gotovo. Le prve straže majhen oddelek črnogorske vojske je trčil 24. t. m. s celo Muktarjevo armado skupaj in se moral po hrabrej sedemurnej bitvi umakniti do kneževе vojske. Gotovo je, da Turki nijso za njimi šli in ne prevzeli še velike bitke, ki jim je bila ponujana pri Koritu 25. junija. Torej nijso nič zmagali. Črnogorci so vstrajni in v goratih krajih prvi vojnici.

Naši nemškutarji, ki žele Turkom zmage, naj poslušajo te le vrstice dopisnika Pariškega „Figaro“, kateri je 14 dni po Bulgariji potoval. On piše: Glavno in splošno delo Turkov v Bulgariji je, da ubijajo in more kristijane in s tem morjenjem bi radi popolnem zatrli kristijane. Grozovitosti presegaajo uže vse, kar so dosedaj Indijanci iznašli; 121 kristijanskih vasij so Turki razdejali, več tisoč ljudij razsekali, ves pridelek na polji uničili. Na cestah proti Adrijanopelju in Filipopelju obešajo se vsako jutro ubogi, nedolžni Bulgari, kateri so uže po dva meseca v ječah stradali. Poprej pa, ko so te uboge prignali v Filipopelj, pomorili so jih mnogo žandarji in turški prebivalci onih vasij, skozi katere so bili peljani. Dvanajst vešal je v Filipopelju, katere se vedno rabijo. Zadnji teden se je govorilo v ondotnih turških vladnih krogih celo o tem, da se zopet vpelje natikanje na kolec. Nekaj Bulgarov, kateri so bili oproščeni, gnali žandarji domov, na potu pak so jih pomorili.

Kristijanski otroci prodajajo se po 10 frankov. Male deklice pripeljejo se v Carigrad na semenj in to vse vedo turški uradniki.

Iz Peterburga 24. julija.

[Izv. dop.]

Čem huje se kaže turška sila proti boječim se Slovanom, čem bolj se je bati, da Srbija in Črnagora samesvojimi močmi ne bosti mogli Turčijo dobro oboriti in zlomiti, tem energičnejše zahteva ruski narod, da ruska vlada uporabi svoj mogočni vpliv, ter reši nesrečne kristijanske Slovane od groznega turškega zverstva. Vlada ruska se končno temu jednodušnemu klicu celega naroda ne bode mogla ustavljati. Kaj kuha naša diplomacija, to nam nij znano; mogoče, da upa in v resnici bi bilo želeli, da se ohrani mir. A vsaka sila do vremena, in če nikakor ne bode šlo po mirnem potu, naj potem „puška govori“. Res, da vojniška organizacija Rusije še nij gotova, tako slaba pa tudi nij, da bi morala Rusija mirno gledati, kako Turek kolje in pokončava naše po rodu in veri brate. V vseh arzenalih se noč in dan dela. Samo v tukajšnjeji fabriki za patrone izdeljuje 760 delavcev do 10 milijonov patronov na mesec in jednako tudi drugod. Armada ima puške dvojnih sistemov, Krnka in Berdana, ki se oba kot jako praktična zaznamujeta.

„Slavjanski blagotvoriteljni komiteti“ v Peterburgu, Moskvi, Kijevu in Odesi nabirajo neprenehoma darove za Hercegovince in Bošnjake. V Moskvi se zopet sestavlja jeden sarnitetni oddelek, da otide z vsemi potrebnimi pripravami v Belgrad. Oglasilo se je uže več

Listek.

Čast in sramota.

(Novela iz družinskega, večernega življenja ljubljanskega. Spisal Ogrinec.)

III.

(Dalje.)

„Zatorej,“ tako končuje svoje dolgo vpejvanje „če hočeš dobro in nama starišema narediti največje veselje, drži, poprimi se tega; kaži mu s kar najprijaznejim vedenjem, da ga imaš rada, da si mu dobra, da ti je prijetna njegova navzočnost in draga družčina njegova, sploh glej, da po vrednosti čislaš tacega svojega ljubitelja in snubca.“

V tem je Olga ročno hitela zalo cvetličje vpletat v volnato podlogo, razprostrto na okvirji, in nizko povešaje obraz skrivala ga v mično delce, pač, da bi jej mati ne videla bridkosti, katero je grenek čut jej pisal na lice. Tedaj mati pristopi k njej in povzdignoč jej glavo sladko dé:

„Jeli, da boš ubogala, moja Olga? da boš storila, kakor pravim?“

Olga, ki je dozdej molčala, vskloni se nekoliko po konci in rahel glas se jej izvije iz prsi, da mati prav ne vé, ali izdihlje, ali povšečen odziv iz srca mlade, sramežljive, torej še malosrčne device. In Berta želéc, torej tudi raje verujoč le to poslednje, meni dobrikavo:

„Da, da, saj vem, da boš, da hočeš, kar ima tvoja mati rada. O to se vé! Pa — Olga, meni se kar zdi, da gospod Česelj uže skoraj pride; daj, pripravi se kaj, malo preobleci se, sčeši lase, tako kuštravo ti visijo na rame!“ rekoč jej pobožaje odgrne plodne, temne kodre na stran, da se bliščavo odvezne nežna belina golega tilnika.

Dekle se zgane od bojazni. Ko bi res zdaj uže prišel in zalotil jo v takej malomarnosti? — Hlastno se vzdigne, kar v istem hipu potrka in na materin poziv vstopi — Česelj.

Olga se zgrudi nazaj kakor zadeta od

strele; Berta pa mu postopi na proti ter na besede: „Imamo čast!“ odzame mu palčico in klobuk, potem pa hiti zagotavljat, kako teško sta obe uže čakali ga, bojéc se uže kar, da ne pride.

„O, jaz sem bil v mislih uže davno pri vas,“ odgovori Česelj gledéc na Olgo „in bi bil tudi prišel uže poprej, pa sem mislil naj vas ne nadlegujem pri obedu.“

„O, kaj še? Vi gospod nam vsak čas vrlo dobro dojdete! Sicer imamo pa tudi navado, da zgodaj obedovamo. Moj soprog mora ob dveh uže v pisarno. Uže je nad uro, kar je otšel.“

„Tako?“ zatogne Česelj mišljivo potem pa stopeč proti Olgi méni:

„Da res; saj ljubezniva gospodičina je uže vsa zamišljena v delo. O kako lično in krasno! Kdo neki bo tisti srečni, da mu bo počeščeno to mično delo teh tako nežnih, tako lepih ročic? Ko bi bil jaz!“ rekoč jo prime za drobno roko, katero ona moléc in trpko vleče k sebi; kakor šcipano s kleščem.

doktorjev, tudi nekaj milosrdnih sester se odpravljajo v Cetinje in Belgrad. Jediní peterburški blagotvoriteljni slavjanski komitet je zdaj nabral 382.000 rubljev.

Ker na Srbskem posebno operatérjev manjka, sklenil je naš slavni profesor in po vsem medicinskem svetu znani izvrstni operatér Nikolaj Ivanovič Pirogov oditi v Srbijo ter bode več mladih v kirurških operacijah vajenih doktorjev soboj vzeli; vse to na svoje lastne stroške.

Nikolaj Aleksjejevič Kirjejev, kateri je 18. julija v bitki pri velikem Izvoru storil častno smrt za svobodo Slovanov, bil je člen tukajšnjega blagotvoriteljnega slavjanskega komiteta in obče priljubljen in spoštovan. V Moskvi in tukaj se je za njim služila panihida (črna maša) in sicer tu v kazanskem soboru (cerkvi). Kakor je general Černjajev telegrafiral „Ruskemu miru“, vodil je Kirjejev kot divizionar 6 bataljonov pešcev, 1 eskadrono i 2 bateriji 18. julija svoj oddel sam na čelu pri naskoku na turške šance, dokler ga nij turška kroglja zadela v prsi, tako da je takoj mrtev obležal. Ta nesreča je potem dosti zakrivila, da so se Srbi nazaj odmaknili.

Da navdušenost za jugoslovanske brate uže sega celo v nižje kroge ruskega naroda, kaže ta-le prigodek: Pri knezu M. je služil nek bivši kirazir. Mož je, kedar nij imel opraviti v službi, čital časnike, kateri so dohajali na njegovega gospoda in ki so opisovali turško zverstvo in strašno trpljenje kristijanskih Slovanov. To ga je tako genilo, da poišče znanega mu Srbina in ga vpraša, kako bi prišel v Srbijo, ker mu zdaj nij več živeti, da mu kri srce obliva pri strašnih mukah njega bratov. Srbín mu pove pot v Srbijo, a ob jednem ga pita, je-li ima penezov? „Kaj pak, govori kirazir, prihranil sem si 200 rubljev. Od teh pošljite 125 rubljev v Srbijo v pomoč, tam malo novcev, delajo notranji zajem. S 75 rublji pa grem jaz sam. Le-teh je dovolj za mene za celo leto.“ Ta pošteni kirazir gre, pripravi si puško in sabljo, vedoč, da v Srbiji tudi orožja nij preobilo, ter se odpelje naravnost v Belgrad.

Tukaj imamo zdaj visoke goste, italijanskega kraljeviča Humberta s prelepo njegovo soprogo Marjeto, danskega kralja in njegovega sina grškega kralja s soprogo. Njim na čast so, kakor običajno, parade in druge veselice.

„Naša Olga dela le za dom; premlada je in premalo še znana v Ljubljani, da bi imela komu poklanjati kaj,“ odgovarja mati, da bojazljiva hči v zadregi kar poveša glavo in molči.

„Tako zala in ljubezniva mlada dekle, kakor gospodičina Olga, taka ima brž znanja dovolj, da le se prikaže na ulice.“ Pri teh besedah se pripogne in jej predržno popreža tik pod skrivani obraz, da Olga neprijetno osupnena odmakne glavo nazaj.

„Mi kam ne gremo; skoraj brez presledka prebivamo le doma. Saj vidite, gospod Česelj, Olga še kaj nij vajena občevanja,“ hitro pristavi Berta, da bi pretopila zadrego, v katero je Olgina dosti očitna nepovoljnost pripravila zlasti njo.

„To le toliko mičneje in zanimiveje dela gospodičino Olgo, da res, toliko ljubezniveje“, dostavi Česelj, sladko, na videz hladnokrvno prezirajoč slab vtis, ki ga je naredil na dekle, ogleduje jo zdaj od jedne zdaj od druge strani in mane ščipec v roci.

Tudi avstrijski general, knez Ludvik Windischgrätz je te dni se pripeljal, govori se, da v posebnem poslanstvu od strani avstrijskega cesarja.

Avstrijsko bregovje jadranskega morja v dotiki z orientalnim pitanjem.

(Konec.)

Bosna in Hercegovina, kateri nemško židovstvo črti, ker sta slovanski deželi in ker mu tam ne cvete upanje za „gšeft“ in „švindl“ in katerih sploh ne pozna, jako sta rodovitni deželi. Ali turška krutost nij pripuščala povzdige in razcveta teh zemelj in prebivalstva v njih.

Neizmerno bogatstvo lesovja, premoga in železa je še zakopanega v drobu teh dežel, toliko, da ga zemlja kar iz sebe meče in se blago na površji nahaja. Ljudstvo je pač (ne po lastnej krivdi), na jako primitivnej kulturnej stopinji, ali je zdravo in krepko, ter sposobno za izobraženje, gotovo tako kakor vsak drugi uže omikani narod. To dokazujejo blagi čuti, katere nahajaš v njih narodnih pesnih kot odmev srca ubozega po krivici zatiranega naroda.

Ako torej Avstrija utegne objeti te faktorje, ter jih sebi ukoristiti vsled bližine morja za svoje pomorstvo, kdo bi dvomil, da te dežele utegnejo postati za našo Avstrijo tako neizmerne važnosti, da celo aneksiji sedaj še protivni faktorje bi nekdanj ne hoteli z lepo privoliti v ločitev. — Angleži so daleč preko morja kolonije si osvojili, in te kolonije so dan denašnji vir njih državne moči, njih individualnega bogatstva. Avstrija je s pičlim vspehom poskusila svoje obrtniji in trgovini odpreti svetovni trg. Težavna konkurenca naših z izdelki obrtnijskimi družih narodov in nerazvito naše pomorstvo nam dajo malo upanja do boljše prihodnosti.

Obrtnija potrebuje lahko komunikacijo z inozemstvom, ker le v tej sreblje potrebnega poguma razvijati se. Avstrijska industrija v mnogih strokah za denes imponira Angležem, Francozom in Belgiji, in to pomeni nekaj. Torej bode mogoče — trdno smemo upati — v svetovno konkurenco stopiti. Naša industrija bode čem dalje več poguma dobila, čem bolj

V tem gospa Berta naglo pobriše z robcem po zofi in povabi Česlja rekoč:

„Oprostite mi mojo neopaznost, gospod Česelj! Dejte, naredite se kakor doma. Sedite tu sem, če vam je drago, kakor vam drago; poveste nam kaj o ljubljanskem velemeščanstvu. Prosim, izvolite!“

Česelj jej ročno ustreže po volji, prisede k njej na zofo, vrže križem noge in majaje z vrhno začne:

„O nič prave zabave v Ljubljani. Vse le doma tiči mej stenami in dolgočasi se. Če se napravi kaka zabava, kak venec ali kaj takega v kazini, pride jih sramotno malo, in še mej tistimi tako napetje, tako muzenje, tako pusto držanje — nič tiste dobrodejne živahnosti, tiste prikupljive lehkoročnosti in prijaznosti, nič prave zabave! Po družih prostoriščih, kjer je morda več občinstva in kaj volnejega, pa je tisto narodnostno ščipanje mej soboj. In v gledišči — o človek se tako naveliča sedeti v tistih tesnih kurnikih, in poslušati te slabe predstave, celo, ko nij nič izbornega, prvotnega osobstva pri nemškem glediškem društvu. Vse

jej bode mogoče lažje svoje izdelke na občni inozemski trg spraviti po pomorstvu.

Pa nij uže pomorstvo samo na sebi vir mnogih industrijalnih razvitkov? Predno je ladija sposobna odpluti iz luke, mora blizu vsa industrija svoje izdelke oddati za nje izgotovljenje.

Ker pa je za razvitek pomorstva potreba ladije, za le te pa mnogo surovega materijala in bi ravno tega nam Bosna in zgornja Hercegovina podala v obilnej množini — to je očividno kolike važnosti je za Avstrijo pridobitev teh dežel. Le zagrizenost, politična mržnja do Slovanstva, neprijateljstvo do Avstrije in njenega razvitka more perhorecirati aneksijo dežel, katere bi vsled geografične lege uže morale Avstriji pripadati, ako bi tudi v njej bivajoči narod ne bratil se z nami po rodu, krvi in jeziku. Politično tihotapstvo, preslepljenost, strast utegnejo pa res nam še eskamotirati blizu vso nadepolno prihodnost, ker sedaj mogočna stranka v Avstriji . . . je protivna Slovanstvu in državi.

Strastni naš protivnik bi oporekal celó, da Slovan nij sposoben za pomorstvo, da se preveč drži kopnega in se tako rekoč boji morja. — Ali le strast more tako neumno očitati Slovanu. Uže mogočni Rim je čutil moč nekdanjih Ilircev! A zopet nam kdo oporeka, Ilirci nijso bili Slovani; mogoče da ne — pa tudi mogoče da. Dokaz jedne ali druge trditve ne spada sem, le to je gotovo, da Ilirci nijso bili pradedi ni denašnjih Nemcev, ni Magjarov, ni Italijanov. Gotovo je tudi to, da breženi denašnjega avstrijskega obrežja bili so čislani kot izvrstni pomorci od Benečanov; Dubrovniška republika je dolgo časa celo tekmovala z Beneško, in Dubrovnik še dan denašnji se ponaša sè svojo zgodovino, ter se tudi odlikuje po omiki svojih prebivalcev — patricijev do zadnjega plebejca.

Praktični Angleži lové Dalmatince, ter z obljubami in dobrim plačilom jih pridobljavajo na svoje ladije. Angleški parobrod, na katerem je 4—5 dalmatinskih pomorcev, šteje se zaštitenega pred vsako nevarnostjo. Treznost, hladnokrvnost, bistroumnost, silna krepost, rabljivost in zanesljivost dalmatinskih pomorcev, slovi po celem svetu.

Avstrija ozri se na tvoje bregovje in njega prebivalce, okleni se ljubeznivejše tvojih

uže zastarana revščina, še igralke nobene ne zanimive! Za to so mi slovenske igralke dosti bolje po godi. Da, pravim vam, milostiva gospa, nikjer nič prave zabave! Meni se to ta ko nespametno zdi, da toliko odličnih in zares prav premožnih meščanov ljubljanskih, ki bi lahko dan na dan se radovali, pa žive pusto življenje brez kake zabave. Ko bi na jednem bilo vse, jaz naredim, da vsaj kar nas je odličnejih meščanov imamo vsak teden, magari vsak dan svoje zabavne kroge, v katerih bi se shajali v kar največjem številu, spoznavali se, zabavali se, dobro se imevali in vsaj kaj živeli! Saj človek družega tako nema nič! Puščobo!

„Krasno, krasno, gospod Česelj, vi meni govorite iz srca. Jaz sem popolnem vašega mnenja. Zares jaz obžalujem, da zaradi mlačne družljivosti tukajšnjih meščanov, mora pa vedre zabave pogrešati toliko tacihih vrljih mladih gospodov in vem, da tudi gospodičin. Saj Ljubljana neki zelo slovi svojimi krasoticami, da je gospodom na izbiranje.“

„Nu pač, vidi se precej brdkih; pa člo-

zvestih slovanskih sinov — in ne bo se ti trestil pred „orientalnim pitanjem“ in ošabnim tekmečem.

—n—

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. julija.

Poljski „Czas“ vabi Čebe naj vstope v državni zbor, da tam z družimi federalisti delajo proti dualizmu in centralizmu.

Magjarski listi se ljuto branijo proti temu, da bi Avstrija anektirala Bosno. Boje se Slovanov uže smešno.

Vnanje države.

Turški sultan umira, ali je pa uže morda umrl, ali umorjen bil Murat V., gotovo je, da bode odpravljen, on, od katerega so naši turški Nemci in naši nemškutarji še pred malo tedni toliko obetali. Pa so zopet na sramoti ostali. Uže več časa se je čudil svet, zakaj ta sultan nij bil inštaliran. Rekli so potem tihi glasovi, da je od pijanstva in babjstva ves uničen in duševno bolan. Glavno glasilo naših nemškutarjev in poturčenjakov „N. Er. Pr.“ je bila huda in je zagrmela, da vse nij res. Ali denes je ona in so njene nemško-turške tovarišičice prisiljene priznati, da je komaj novi turški sultan Murat, ki je zasedel prestol umorjenega prednika, res ves proč, ves bolan, tako, da ima v malo dneh umreti, (če uže nij) in da bode njegov naslednik brat mu Abdul Hamid. Zdaj pa nemškutarji tega Hamida ravno tako hvalijo, kako dober bo, kakor so pred nekaj tedni norca Murata hvallili. In „N. Er. Pr.“ in nemški in nemškutarški bralci vso to turško sleparijo beró in verujejo? Sramota.

Iz **Londona** se javlja, da je Anglež Farley sklical ljudski shod, katerega se je udeležilo tudi 20 poslancev, in v katerem se je sklenilo, da naj Anglija ne podpira Turčije, da je grozno kar se dela z Bulgari. Brala se je depeša srbske vlade, da bodo Srbi do konca bojevali se za svobodo bratov in da upajo pomoči.

V **francoskej** zbornici so bonapartisti protestirali proti budgetu, češ, da je zdaj pod republiko večji nego je bil pod Napoleonom. Finančni minister jim je dejal: Pač je proračun večji, ali ne trosi se za osobne muhe, temuč za koristne izdatke. Če je budget zrastel, krivo je cesarstvo bonapartsko, ki je državni dolg za 700 milijonov pomnožilo.

Papež je 27. t. m. sprejel gojence inostranskih kolegij. V ogovoru je zahteval od njih naj se bojujejo proti brezbožnosti in naj branijo vero. Potem je tožil o neredu v Rimu, posebno o mnogih samomorih, potem jih je pozival naj postanejo vredni sluge božji.

vek se tudi uže naveliča zmirom taistih obrazov. Sicer pa milostiva gospa, verjemite, rečem resnico: v celej Ljubljani nij tako lepega in ljubeznivega dekleta, kakor vam je gospodičina Olga le. Ne, kar je res, pa je res: gospodičina Olga je krasna, nebeška, neprekosljiva. Nijsem še videl jej jednake!“

Na te besede se Olga čedno vzdigne in gre v izbo.

„No, to je res“, meni Berta povšečno gledaje za njo, „da je dosti zala ta naša tašica. Podobna je prav jednej mojej sestri, ki jo imam v Lincu omoženo, in so gospodje svoj čas imeli le jeden glas o njenej brdkosti.“

„Da, saj lepota, zlasti ženska lepota, ta gre po rodu.“

„Res je. Njeni otroci so pravi angelci.“

„Kakor gospodičina Olga. Niti angela si ne morem misliti milejega! Ona kar očara človeka, s cela očara! Da, zagotovim vas, milostiva gospa, čutim se presrečnega vsled seznanja z vami in te ustrezljive prijaznosti, katero mi tako uljudno skazujete. Jaz —

Bismark je prišel v Berlin in pojde čez nekaj dni na svoje posestvo v Varzin.

Poziv!

Živiš na veke — in slaviti mora
Te naše matere najzadnje sin!

V nedeljo 13. avgusta se bode obhajal spomin jednega največjih in zaslugopolnih budnikov in delavcev na slovenskem slovstvenem polji; spomin našega prerano umrlega Antona Janežiča, bivšega c. kr. profesorja. Rajni Anton Janežič je bil buditelj slovenskej beletristiki, neutrudljivi tajnik družbe svetega Mohora, marljivi slovenski pisatelj in vrlo znani nam jezikoslovec. Na rojstnej njegovej hiši v vasi Leše, v fari št. jakobskej mu bodejo mnogobrojni čestitelji njegovi s posebno slovesnostjo stavili spominsko ploščo. Došle so nam uže vesele vesti, da se bodejo rojaki in prijatelji našega materinega jezika mnogoštevilno zbrali. Naj tako postane dan ove slavitve vreden zaslugi nepozabljivega našega Antona Janežiča, ki je neutrudljivo delal v prosep, razvoj in napredek našega slovstva!

Od več bi bilo tukaj naštevati vse zasluge Anton Janežičeve; ime njegovo nam je porok dovolj, da se po mogočosti mnogobrojno ovega praznika udeležimo!

Slovenci! hvaležnost je lepa reč; posebno hvaležnost pa moramo imeti možu, ki jo je zaslužil v toliko obilnej meri. Vse svoje duševne in telesne moči je Janežič tebi posvetil, mili narod slovenski! Tebi so bile posvečene vse njegove misli, tebi vsak miglej blazega srca, tebi je žrtvoval trudapolne dni in noči, tebi vse svoje imetje, tebi svoj mir in svoje zdravje! Tebe je ljubil čisto in stanovitno do konca kratkega svojega življenja!

Slovenci! dojdite omenjeni dan, na jutro, v prijazno rožno dolino, v rojstno vas Janežičovo, da z nami vred hvaležno počastite in proslavljate dobrotnika tolikega, da javno in sijajno pokažete svoje sočutenje in pravo omiko!

Dan 13. avgusta naj svetu priča, da vemo in z namo častiti svoje možake, da se milo in dostojno spominjamo velicij zaslug rajnega Janežiča, moža poštenega značaja in neumorne delavnosti!

Složimo se in postale bodo resnične besede pesnikove:

mislim —“ pri teh besedah Česelj nekaj spotikovaje se pomišljuje.

„Kaj mislite? Kaj ste hoteli reči?“ poprijemlje gospa živo in ne čakaje njegova pojasnenja na to sama hiti odgovarjat:

„Saj vem, dobro vem, kaj imate na mislih. Vi mislite — jelite, da Olga je nekaj samosvoja, molčava, skoraj odljudna — jelite? Da, da, to je ona, zelo mrkla je; a to nij njena prava naravnost, nikakor ne! Našemu sorodstvu je marveč živahnost prirojena. Prav prepričali se boste, gospod Česelj, da ta njena tihotnost izvira le od tod, ker ona še celo nij vajena življenja družabnega. Ravno vi sami, če se vam zljubi, predrugajte jo vso, in to lahko v kratkem. O jaz poznam svojo kri!“

Predno še more Česelj izraziti svojo radost nad to ljubeznivo in povoljno ponudbo, vstane hitro gospa izpred njega, hiti odpret izbo in hčeri veli:

„Olga, jaz imam majhen opravček zunaj, Dej, pa tačas ti zabavaj gospod Česlja. Pa le pridna mi bodi, kmalu pridem,“ rekši otide ven.

Doné za tabo védno glási míli,
Predragi, ki v prezgodnjem grobu spiš!
Nenéhoma te bodejo s'avíli,
V slovenskem rodu véčno ki žíviš!

Podpisani odbor objavi p. n. čestiteljem A. Janežičevim še sledeče:

1. Da zamore odbor po svojej mogočosti dotične korake v primerni sprejem, postrežbo, vožnjo od Verbe do št. Jakoba in event. prenočišče učiniti, je neobhodno potrebno, da nam p. n. čest. gg. gostje iz bližnjih pokrajin, posebno iz Kranjske, Štajerja in Primorja do 10. avgusta po listnici sledeče naznanijo: Kraj event. korporacijo, koliko osob bode prišlo, koliko jih misli čez noč (od nedelje na pond.) v št. Jakobu ostati. Tudi posamezniki p. n. čest. gostov, ki ne spadajo h kacemu teh društev naj blagovolijo kratko naznanilo poslati.

2. Pri svečanosti (11. uri dopolud.) se bodo pele sledeče pesni: Molitev, Jenkova; Pesen koroških Slovencev, Gerbeca; Slavnostina kantata, zložil Stöckl — Samo, Försterja — Domovina, Nedvedova. Vsi čest. p. n. gg. pevci, ki se hočejo pevsk. zboru pridružiti, naj po mogočosti dotične napeve soboj prineso.

3. Pri skupni zabavi (ob 3. uri popolud.) bode „beseda“ sledeče točke za petje obsegala: Vogel, Kovaška, zbor s četverospevom — Fabian Stanovička, četverospjev — Vašak, Radostno potovanje, zbor — Vilhar, Arija iz operete „Jamska Ivanka“, za bas solo z brenčočim zborom. Mašek, Pod oknom, četverospjev — Vogel, Cigani, zbor s tenor solo — Zvezdam četverospjev. — Zajec, U boj, zbor.

4. Vozovi (brezplačni) bodo čakali na postaji Verba-Velden v nedeljo jutro na vlak, ki dojde iz Celovca, oziroma Maribora Gradca, Celja itd. ob 1/5. uri; za vlak iz Beljaka oziroma Trbiža, Ljubljane, Gorice itd. ob 7. uri zjutraj.

5. Legitimacije za znižano voznino — za vse udeležnike, ki spadajo h kacemu domač. društvu in imajo društven. sprejemnice soboj — po Rudolfovej in južnej železnici se dobivaje od 3. avgusta pričeni za Štajersko, v čitalnicah v Mariboru, Čelji, Ptujem; za Kranjsko, v čitalnicah v Ljubljani, Novomestu, Kranji, Škofjeji loki, Kamniku, Postojni in Idriji; za Gorico in Trst v tamošnjih

Zdaj Česelj ima, kar je jedino si želel: Olga pripuščeno njemu na voljo! Na miglej je na nogah in pri njej, in predno še ona ve in more kaj, ulovi jo za roko in krepko držeč jo k sebi skoraj milo pravi:

„Gospodičina, draga gospodičina Olga! Povejte vendar, zakaj vi tako mrzlo prezirate mene?“

Olga čudno neprijetno prizadeta stoji in znatno trepetaj; ziniti ne more besedice!

„Zakaj me merzite, tako zaničujete, zakaj me sovražite. O jaz dobro vidim in čutim vse to, draga gospodičina Olga! Zakaj?“ Pritiska Česelj strastno zroč jej v prebledi obraz in vlekoč jo k sebi.

Kaj menite gopod Česelj?“ zaverne Olga s tresočim glasom.

„O draga gospodičina Olga! Vi mi privedate hudo krivico, vi me delate strašno nesrečnega!“

„Moj bog, kako da jaz! Saj vendar nečem ničesar“, oproščuje se dekle bridko in skuša izmuzati se mu.

(Dalje prih.)

čitalnicah; za Dunaj pri slav. uredništvu „Zvon-a.“ Čest. gg. domoljubi iz družih pokrajin in iz Koroške naj pišejo po ove legitimacije takoj v Celovec odborniku Lambert Einspieler-ju, konz. svetovalcu, kojemu naj se vsi, točko 1. in 5. zadevajoči dopisi, adresirajo.

6. Natančni program se razdeli na dan slavnosti v št. Jakobu.

V Celovecu dne 26. avgusta 1876.

Odbor Janežičeve slavnosti.

Domače stvari.

— (Našim damam) ponavljamo prošnjo, včeraj v našem listu od odbora izrečeno, da za ranjene naše slovanske brate v Srbiji in Črnej-gori pripravljajo brzo šarpije in platnenih obvez in nam vse to pošljejo. Vsaka naj stori le malo, in skupaj bode mnogo. Tudi Slovenke imajo srce za trpeče bratske junake! To naj se dokaže. A brzo!

— (Nekdaj in zdaj.) Iz Dolenjskega se nam piše 28. julija. V vašem listu berem, da je na sv. Jakoba dan snežilo na kamniških gorah. Pri tem si domislim dogodka iz leta 1834., ki kaže velikansk razloček mej onim zarad svoje izborne vinske kapljice slovečim in mej letošnjim letom. Bil sem tačas še mlad fant in spremljal svojega očeta na neko graščino na Dolenjskem, kjer je vino kupoval od graščaka. Po skleneni kupčiji naji je g. graščak povabil na obed to je bilo baš na dan sv. Jakoba. Po obedu postavi strežaj na mizo jerbašček lepega popolnem zrelega grozdja, belega, rudečega in črnega. Ko sem ga jel zobati, me gosp. graščak smejoč se, za uho strese in pravi: „Zapomni si fant, da si leta 1834. o Jakobovem dolenjsko zrelo grozdje zobal. Morebiti do svoje starosti tega ne boš več doživel.“ — In res, od tačas minulo je 42 let, a sladkega dolenjskega grozdja na sv. Jakoba dan nijsem več zobal. No letos je celo sneg padel ta dan, pravite, in tudi mene je zeblo. Zdaj jedne dva dnij je nekaj boljše.

— (Dimitz „Geschichte Krains.“) Tegà velicega dela je izšel pri Kleinmajer-Bambergu ravno kar zadnji zvezek, tako da je dovršeno.

— (G. Karel Križman) je imenovan za koncipijenta pri c. kr. finančnej prokuraturi v Ljubljani.

— (Nesreča.) Iz Griž se nam piše 28. julija: Včeraj se je v gospod Ivan Žuževem kamnolomu za apno v Zabukovci nesreča pripetila. Dva delavca Potekelj in Begelj lomila sta kamenje in akoravno se njima je odsvetovalo, sta le naprej v hrib delala, ne gledaje, da sta uže predaleč prišla. Včeraj po polu dne ob dveh pade nad njimi viseča skala doli in ubije obadva. Prvemu oženjenemu zdrobilo je popolnem glavo. Begelja, kateri je neoženjen bil, je pa popolnem stisnilo tako, da so več kosov trupla izpod kamenja skopati morali. Žalostno bilo je videti, kako so proti večeru ta dva mrtva v Grižki kostenjak prinesli; spremljali so njih drugi premogokopski delavci s svetilnicami.

— (Sto in dvajset procentov.) Piše se nam od tod: Pri okrajnej ljubljanskej sodnji pred sodnikom za malostne (ali bagatelne) reči oglasil se je pred par dnevi tožnik nekog g. Korén, v svojem postopanju pravi modérni Shylok. Posodil je bil dvema zakonskima človekoma 30 goldinarjev, pa si je izgovoril, da mu plačata na mesec 3 gld.

obresti t. j. 120 od sto. Tožena tudi nijstajtila, da sta mu dajala po 3 goldinarje na mesec obrestij, toda ugovarjala sta, da sta do sedaj plačala uže nad 70 goldinarjev samih obresti, torej je uže kapital dvakrat preplačan, in sodnik naj bi odvrnil tožnika. „Ne vinarja manj; jaz sem prišel po svojo pravico: to hočem“ dejal je ljubljanski Shylok g. Korén, ki je poslušalcem naredil jako slab vtis, in sodnik, kateremu je bilo videti, da najbolj čuti grenkost starega stavka „sum-mum jus, summa injuria“, (največja pravica je največja krivica.) moral mu je dati po postavi prav. Ker postava o oderuhih ne velja več in je revež dolžnik brez vsake brambe takim brezvestnikom manihejcem nasproti, — nij moč rešiti ga. Posrečilo se je sodniku, spraviti oba dela do tega, da sta se zmirila, in tako se jima bode moč rešiti v naj krajšem času 120 procentnega Koréna.

Dunajska borza 29. julija.

Dnevno telegrafično poročilo.	
Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69 . 20 .
1860 drž. posojilo	112 . 80 .
Akcije narodne banke	862 . — .
Kreditne akcije	142 . — .
London	123 . 30 .
Napol.	9 . 79 .
C. k. cekini	5 . 84 .
Srebro	102 . — .

Franjo Železnikar

se je preselil sè svojo krojaško delavnico

v poslopje Ljubljanske čitalnice, ter se priporoča slav. p. n. občinstvu, posebno tudi čest. duho ščini z obljubo, da bode izročena mu dela vestno in točno izvrševal. (128—11)

Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25% pod fabriško ceno na debelo in drobno mnogovrstno kramarsko in gospodsko blago. (6)

V tiskarni družbe sv. Mohora v Celovecu so ravnokar na svitlo prišle: (238—1)

Slomšekove pesni.

Zbral, uredil in izdal

Mih. Lendovšek.

Slomšekovih zbranih spisov prva knjiga. Srednje osmerke str. I.—XVI. in 256.

Prodaja Jurij Lercher v Ljubljani, trdo vezan iztis po 1 gld., broširan po 90 kr. — Dobivajo se po istej ceni tudi: v Celji pri Drekslerju, v Celovecu pri Lieglu in pri Leonu, v Gorici pri Dase-u, v Gradci pri U. Moserju, v Trstu pri Simpfu, v Zagrebu pri Suppanu.

Kdor pa pošlje izdajatelju v Ptuj (Pettau) po nakaznici 1 gld., oziroma 90 kr., dobi knjigo takoj franko na dom poslano.

Opozorujemo še posebej č. gg. katehete in učitelje na to, da zdaj ob kopci šolskega leta nij lahko dobiti lepšega darila za šolsko mladež, kakor so te Slomšekove pesni.

Parni stroj

z 2½ in zraven stoječ kotel s četero konjske moči od Lachappelle v Parizu, na dalje jedna krožna žaga, primož z vintu, naklo, stružnica, in velika šramba za razpostavljanje prodaje se prav po ceni (237—2) v kolodvorskej ulici št. 117 v Ljubljani.

Išče se

trgovinsk pomočnik

iz dežele, popolnem izurjen za štacuno z mešanim blagom, zmogčen slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe sprejema administracija „Slovenskega Naroda“. (234—3)

Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—17)

Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajskej cesti v Ljubljani.

Beste Nähmaschine der Welt.

Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisanemu!

Poleg originalnih

Elias Howe-jevih šivalnih strojev

imam v zalogi izključljivo le jaz

Originalne Singer & Grover & Backer

šivalne stroje

po fabriškej ceni na debelo in drobno.

Razun tega imam vedno v zalogi tudi najboljše inozemske stroje po jako znižanej ceni in sicer: Wheeler & Wilson, Grover & Backer štev. 19, The Little Wander (zadnje na željo amerikanske), Taylor, Germania, Saxonia, Wilcox & Gibbs, Express, Linkolin, Cylinder Elastic, stroji za valati itd.

Ponarejeni ali uže rabljeni, in iztečeni stroji dobé se po okolščinah se ve da 25 do 30% cenejši, so p. tudi za 50% slabéjši in manj vredni kot zgoraj.

Tedaj previdnost pri izbiri!

Kdor tedaj solidni in dobri stroj želi, obrne naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Garancija zanesljiva. — Tudi na vplačevanje v obrokih.

Ljubljana, glavni trg šte. 168.

S odličnim spoštovanjem

(453—15)

Franc Detter.

Svitlo, cvrtn, živanke, aparate, pripravo za prsne gube itd. imam vedno v velikej izbiri v zalogi.

Po deželi sprejma moj potovalec, g. Anton Grebence uljudno vsa naročila, ter ob jednom podaje potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudeb jednsko imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor moje mnogovrstno zalogo obiše, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.